

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 536981

ETAP: Semestr letni

Informacje ogólne:**Prowadzący:** dr Joanna Kuryłowicz**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 1 / 15**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów: Psychologia (stacjonarne jednolite magisterskie)****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok IV - Semestr 8**Punkty ECTS:** 2**Forma zaliczenia:** Egzamin**Cele przedmiotu:**

C1-zapoznanie z istotnymi zagadnieniami z zakresu neuropsychologii: budowy mózgu i jego funkcji oraz ich zaburzeń

C2-uwrażliwienie na etyczny wymiar klinicznej diagnozy neuropsychologii

C3-praktyczne nabycie umiejętności diagnozy neuropsychologicznej (z wykorzystaniem obserwacji, wywiadu klinicznego oraz wybranych metod do badania funkcjonowania OUN)

Wymagania wstępne:

W1 - opanowana znajomość biologicznych podstaw zachowania

W2 - znajomość podstawowej terminologii z zakresu psychopatologii

W3 - znajomość zagadnień prezentowanych na wykładzie z przedmiotu "Neuropsychologia"

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

K_W Wiedza

K_W03 posiada wiedzę o powiązaniach neuropsychologii z innymi dyscyplinami naukowymi (głównie medycyną), zna podstawowe zagadnienia z zakresu biologicznych podstaw zachowania,

K_W08 ma wiedzę na temat procesów poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych i ich mózgową reprezentację i lokalizację. Zna terminologię, różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz współczesne osiągnięcia badań w tym zakresie, a także objawy zaburzeń.

K_W10 zna neuropsychologiczne koncepcje zdrowia i choroby, czynniki wspierające jakość życia i warunkujące zachowania zdrowotne oraz rolę aktywności własnej w utrzymaniu zdrowia i poprawie jakości życia

K_W13 ma uporządkowaną wiedzę na temat różnego rodzaju zaburzeń funkcjonowania poznawczego jednostki i metod ich diagnozowania.

K_W14 zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego dla celów badania neuropsychologicznego oraz sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych

K_W15 zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa w zakresie postępowania diagnostycznego.

K_U Umiejętności

K_U01 potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu neuropsychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania zaburzeń w funkcjonowaniu poznawczym.

K_U05 potrafi zaplanować oraz przeprowadzić proces diagnostyczny dotyczący sfery funkcjonowania poznawczego i ewentualnych nieprawidłowości, wskazać ograniczenia przeprowadzonej diagnozy; potrafi interpretować uzyskane wyniki i integrować dane pochodzące z różnych metod badawczych oraz wskazać kierunki dalszych działań psychologicznych uwzględniające indywidualne (środowiskowe) potrzeby jednostki

K_U08 potrafi kompetentnie posługiwać się testami oraz innymi technikami badań psychologicznych z poszanowaniem aspektów prawnych i etycznych

K_U09 posiada rozwinięte umiejętności diagnostyczne: formułuje problemy, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze

K_U11 stosuje się do norm i zasad etycznych w procesie diagnostycznym, dostrzega i analizuje dylematy etyczne związane z podejmowaniem konkretnych działań i interwencji psychologicznych

K_K Kompetencje społeczne

K_K01 rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz rozwoju własnych kompetencji związanych z pracą psychologa, zwłaszcza w obszarze neuropsychologii

K_K02 jest świadomy znaczenia zasad etycznych i uczciwości intelektualnej w działaniach naukowych oraz praktyce zawodowej psychologa.
K_K05 przyjmuje postawę szacunku wobec osób o różnych potrzebach w zakresie różnych form pomocy psychologicznej; okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami
K_K06. Wykazuje troskę o prawidłowy przebieg diagnozy i interwencji psychologicznej, tak by nie przyniosła jakiegokolwiek szkody badanym osobom. Jest otwarty na pomoc ekspertów i superwizorów.
K_K07 wykazuje krytyczną postawę wobec stosowanych metod badawczych i uzyskanych dzięki nim wyników, a także wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie psychologii.

Metody dydaktyczne:

Analiza studiów przypadków, dyskusja, badanie diagnostyczne z wykorzystaniem wywiadu klinicznego. Prezentacje multimedialne.

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Niedostateczna

- W – nie zna pojęć i specyfiki zaburzeń z zakresu neuropsychologii
- W – nie potrafi odróżnić poszczególnych rodzajów metod diagnostycznych
- U – nie potrafi zaplanować procesu diagnostycznego
- U – nie potrafi zinterpretować wyniku otrzymanego w teście
- K – nie potrafi rozpoznać kluczowych problemów etycznych związanych z diagnozą neuropsychologiczną
- K – nie potrafi krytycznie odnieść się do stawianej przez siebie hipotezy diagnostycznej

Dostateczna

- W – zna niektóre pojęcia i specyfikę niektórych zaburzeń z zakresu neuropsychologii
- W – potrafi wymienić i omówić niektóre rodzaje metod diagnozy
- U – zna kilka ogólnych zasad prowadzenia wywiadu klinicznego w kierunku zaburzeń neurologicznych, zauważa niektóre spośród danych dostępnych podczas obserwacji
- U – w procesie diagnozy neuropsychologicznej na poziomie bardzo ogólnym określa zasadniczy problem pacjenta, rozpoznaje niektóre spośród symptomów uszkodzeń oraz częściowo trafnie dobiera dalsze metody badania
- K – potrafi rozpoznać i wyjaśnić niektóre z kluczowych problemów etycznych związanych z diagnozą kliniczną
- K – potrafi postawić hipotezę diagnostyczną alternatywną w stosunku do pierwotnej

Dobra

- W – potrafi wymienić i omówić specyfikę większości omawianych zaburzeń z zakresu neuropsychologii
- W – potrafi wymienić i omówić większość rodzajów metod diagnostycznych prezentowanych na zajęciach
- U – zna większość omawianych zasad prowadzenia wywiadu neuropsychologicznego, zauważa większość spośród danych dostępnych podczas obserwacji, wyciąga adekwatne informacje z metod.
- U – w procesie diagnozy na ogół trafnie określa zasadniczy problem pacjenta, rozpoznaje większość spośród symptomów zaburzeń i zależności pomiędzy objawami oraz trafnie dobiera większość z weryfikujących metod diagnostycznych
- K – potrafi rozpoznać i wyjaśnić większość omawianych problemów etycznych związanych z diagnozą neuropsychologiczną.
- K – potrafi postawić kilka możliwych hipotez diagnostycznych danego problemu i dobrać adekwatne metody weryfikacji.

Bardzo dobra

- W – potrafi wymienić i omówić specyfikę wszystkich omawianych zaburzeń z zakresu neuropsychologii oraz podaje ich możliwą lokalizację
- W – potrafi wymienić i omówić wszystkie prezentowane na zajęciach metody diagnostyczne
- U – potrafi wymienić i omówić wszystkie omawiane na zajęciach zasady prowadzenia wywiadu neurologicznego, zauważa wszystkie spośród danych dostępnych podczas obserwacji, zna zasady formułowania procesu badania.
- U – w procesie diagnozy bardzo trafnie określa zasadniczy problem pacjenta, rozpoznaje wszystkie spośród objawów oraz trafnie dobiera wszystkie z weryfikujących metod diagnostycznych
- K – potrafi rozpoznać i wyjaśnić wszystkie omawiane problemy etyczne związane z badaniem neuropsychologicznym
- K – potrafi postawić kilka możliwych hipotez diagnostycznych danego problemu oraz wskazać na sposoby ich weryfikacji

Treści programowe przedmiotu:

- 1.Zarys historii neuropsychologii
- 2.Rozwój i różnicowanie się układu nerwowego
- 3.Anatomia funkcjonalna mózgowia
- 4.Ośrodkowe szlaki przewodzenia bodźców sensorycznych i impulsów ruchowych
- 5.Organizacja funkcjonalna kory mózgowej
- 6.Neuropsychologiczne podstawy pamięci. Zaburzenia pamięci i zespoły otępienne.
- 7.Neuropsychologiczne podstawy języka i mowy. Afazje.
- 8.Neuropsychologiczne podstawy celowej aktywności ruchowej. Apraksje.
- 9.Neuropsychologiczne podstawy percepcji. Agnozje.
- 10.Neuropsychologiczne podstawy czynności odżywiania się.
- 11.Neuropsychologiczne podstawy rytmu snu i czuwania.
- 12.Neuropsychologiczne podstawy różnic płciowych.
- 13.Neuropsychologiczne podstawy zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania.

Literatura:

1. Walsh, K; Darby, D. (2008). Neuropsychologia kliniczna Walsha. Gdańsk: GWP
2. Pąchalska, M (2017). Neuropsychologia kliniczna, Urazy mózgu. Warszawa: PWN
3. Skłodowski, H.; Duszyk, S. (1986). "Kliniczny wywiad psychologiczny ukierunkowany na badanie mikroobjawów organicznego uszkodzenia mózgu". *Zdrowie psychiczne* 27 (3-4).
4. Krzywiński, S. (1995). "Test rysowania zegara". *Postępy Psychiatrii i Neurologii*, 4, 1(2), 21-30
5. Piskunowicz, M., Bieliński, M., Zgliński, A., Borkowska, A. (2013). "Test Fluencji Słownej - zastosowanie w diagnostyce neuropsychologicznej". *Psychiatria Polska*, t. XLVII, 3, 475-485.
6. Puchowska-Florek, M., Książkiewicz, B., Nowaczewska, M. (2005). "Ocena przydatności wybranych skal i testów do oceny afazji u pacjentów w ostry okresie udaru mózgu." *Udar Mózgu*, 7, 2, 39-47.
7. Derkacz, M. i in. (2011). "TYM TEST - nowe narzędzie diagnostyczne w ocenie funkcji poznawczych - badanie mieszkańców domu opieki społecznej." *Curr Probl PSychiatri*, 12 (2), 152-159
8. Kolan, M. (2009-2011). Zaburzenia Funkcji poznawczych a choroby niedokrwienne mózgu". *Neurokognitywistyka w Patologii i Zdrowiu.* , 94-105.
9. Gugąła, M. i in. (2007). "Przegląd metod neuropsychologicznych służących do diagnozy łagodnych zaburzeń poznawczych". *Postępy Psychiatrii i Neurologii*, 16 (1): 81-85.
10. Kotapka- Minc, S. (2007). "Znaczenie badania Neuropsychologicznego w diagnostyczne otępienia". *Polski Przegląd Neurologiczny*, 8 (2).
11. Motyl, R. (2007). "Otępienie - kryteria diagnostyczne." *Polski Przegląd Neurologiczny*, 8 (2)
12. Opala, G., Ochudło, S. (2004). "Obraz Kliniczny i różnicowanie otępienia naczyniowego" . *Udar Mózgu*, 6 (1) 7-16.